

Ivan Cankar. **Nina**. V Ljubljani 1906. Str. 146. — Cankar je zopet prav iz svoje duše govoril, a on govori jezik, ki zveni kot umirajoča struna, neznan in nerazumljen. Nina umira — umira sedem noči. On ji pa pripoveduje spomine svojega življenja, ki se vlečejo po temni sobi kakor strahovi in blede prikazni. To so sanje mrzličnega človeka, ki mu brez reda in brez zavesti vstajajo predstave, nejasne in meglene podobe iz domišljije in spomina, ki se izpreminjajo in prelivajo v zagonetnih oblikah, kakor oblaki na temnem nebu. Razumel sem Cankarja toliko, kakor razumem človeka, ki govori v težkih, boleasnih sanjah in sega z rokami po prikaznih, ki jih gleda njegova fantazija. Življenja prevara, puhlost in hinavščina je vsebina teh fantazij, rešenje je v smrti in olajšanje boleti v resignaciji, ki s hladno ironičnim smehljajem vrača udarce. To sem bral v „Nini“ v neštevilnih variantah. Ali sem prav bral, ne vem. Vsaka prikazen se mi je prej razlila v temo, preden sem jo mogel dobro videti. Bolestno razpoloženje je vsebina tej knjigi, umiranje vse energije in volje do življenja je njeno edino dejanje. *Dr. E. L.*

Kritike in prevodi za poskušnjo. Spisal dr. Karol Glaser, vodja zasebnega gimnazijskega zavoda. Samozaložba. Tisk K. Graffaja v Ogerskem Brodu. Str. 27. — Dr. K. Glaser je sklenil, da prevede na slovenski jezik deset Shakespearjevih iger, a jih ni mogel nikjer objaviti. Ko so začeli pa izhajati prevodi drugih slovenskih prevajalcev (Funtek, Cankar, Zupančič), se je čutil g. dr. Glaser nekoliko užaljenega in je začel primerjati svoje prevode z drugimi. Pa tudi s temi kritikami ni mogel vedno na dan. Uredništvo „Dom in Sveta“ mu je le deloma ustreglo, in sicer edinole iz tega vzroka, ker se ni strinjalo z vsemi njegovimi nazorji. Zato je izdal dr. Glaser zdaj sam pričujočo knjižico, v kateri se bavi s Funtkovim prevodom „Kralja Learja“, s Cankarjevim prevodom „Romea in Julije“ in pristavlja nekaj primerov svojih prevodov iz slovenskega na nemški jezik. Prevedel je po eno pesem Lev-

stika („Das Mädchen“), Josipa Cimpermana („Die Mannesehre“), Antona Aškerc („Epilog“), Antona Medveda („Nach ihm“), Josipa Pagliaruzzija („Der junge Janko“), Silvina Sardenka („Der Kelch der Unschuld“), Iv. Cankarja („Konfutse“) in Otona Zupančiča („Melancholie“). — Prevodom dr. Glaserja se ne more odrekati velika natančnost in skrbna pila. On prevaja kot učenjak, in zato ne sme zameriti, če pesniki čutijo v njegovih prevodih bolj doktrinarno stran, ne pa tistega pesniškega bleska, ki je čisto individualen dar, izražen v reku: Poeta nascitur... Mnogokrat je gospod dr. Glaser prekosil druge prevajalce v natančnosti, često pa njegovemu prevodu ne moremo dati prednosti pred drugimi. Veliko zaslugo si je pa pridobil dr. Glaser s tem, da je v prevode Shakespearjevih del posvetil s kritično lučjo. To bo v veliko korist tudi za bodočnost, ker se bodo prevajalci varovali površnosti. *L.*

V boj za slovensko šolo! V spodbujajo koroškim Slovincem spisal Matej Ražun, župnik. Založba pisateljeva. Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu. 1904. (Str. 67.)

Bodoča narodna in gospodinjstva šola v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem. Matej Ražun, župnik. Založil pisatelj.

V teh dveh knjižicah g. Ražun, zaslužni župnik šentjakobski v Rožu, spodbuja svoje rojake za slovensko šolo, ki je tako nujno potrebna na Koroškem. Pisatelj dokazuje, da je utrakvistična šola na Koroškem le ponemčevalnica in je samo v celovškem okraju v desetih letih iznarodila 5423 Slovencev. Jako lepo in v ljubeznivi, poljudni besedi govori pisatelj o namenu šole, o sredstvih pouka in vzgoje in o učnem jeziku ljudske šole. Nato pa opisuje skrajno krivične koroške šolske razmere in pozivlja rojake na delo za šole s slovenskim učnim jezikom. Ker so v knjigi samo zanesljivi podatki, ki dobro osvetljujejo žalostni položaj koroških Slovencev, ima knjižica veliko važnost za vse, ki se bavijo s prosveto slovenskega naroda.